

ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний
ліцей сфери послуг і торгівлі»

Проєкт

Коса – дівоча краса

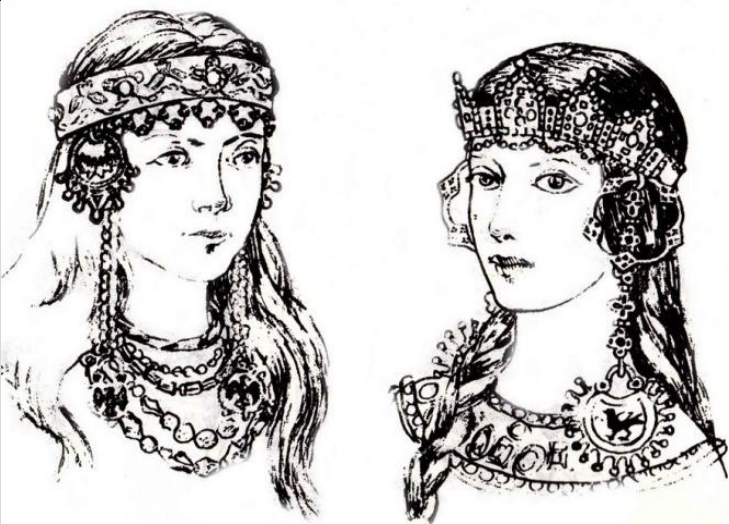
Заплетене волосся, коси, – це сакральна зачіска українок. Коса символізувала дівочу вроду, честь, цноту та символізувала три стихії: повітря, воду і землю.

Закрутився світ безкраїй,
зелень на землі й на небі.
Ой, дівчатам заплітають
у волосся сонця гребінь».
(Богдан-Ігор Антонич)

Історія дівочої коси

За часів Київської Русі частіше дівчата носили розпущене волосся, розділене посередині, але коса була предметом особливої турботи.

Про волосся дівчат починали піклуватися ледве не з народження. Ця традиція протягом століть зберігалася в побуті українських дівчат.

Кінець XIX – початок XX ст.

Фактично стрижка, що робилася на перший день народження, була єдиною стрижкою аж до самого весілля.

Коли дівчинці виповнювалося 6 років, робили обряд, пов'язаний з волоссям – заплітини. Хрещена мати врочисто плела похресниці перші кіски зі словами-побажання для дівчини в майбутньому приваблювати добрих парубків.

Стародавні українські дівочі зачіски

Дрібненько сплетені косички (дрібниці) були поширені серед дівчат Середнього Подніпров'я. Також дівчата заплітали коси учетверо (батіжок).

Стародавні українські дівочі зачіски

Особливу увагу
дівочій косі
приділяли під час
весілля.
Найурочистіший
момент народного
весілля –
це розплітання
дівочої коси та
одягання хустки.
Він означає кінець
дівуванню
нареченої.

Під час праці
волосся заплітали в
одну чи дві коси і
закручували навколо
голови

Прикраси для волосся

Звичай прикрашати голову квітами був дуже поширений. Заплітаючи волосся у дві коси, дівчата обвивали його навколо голови та закріплювали за ним квіти, що створювало враження одягнутого на голову вінка. Сплетений віночок – це не просто краса, а й символічний «знахар душі», бо він знімає головний біль, береже волосся від випадіння, оберігає від злих очей .

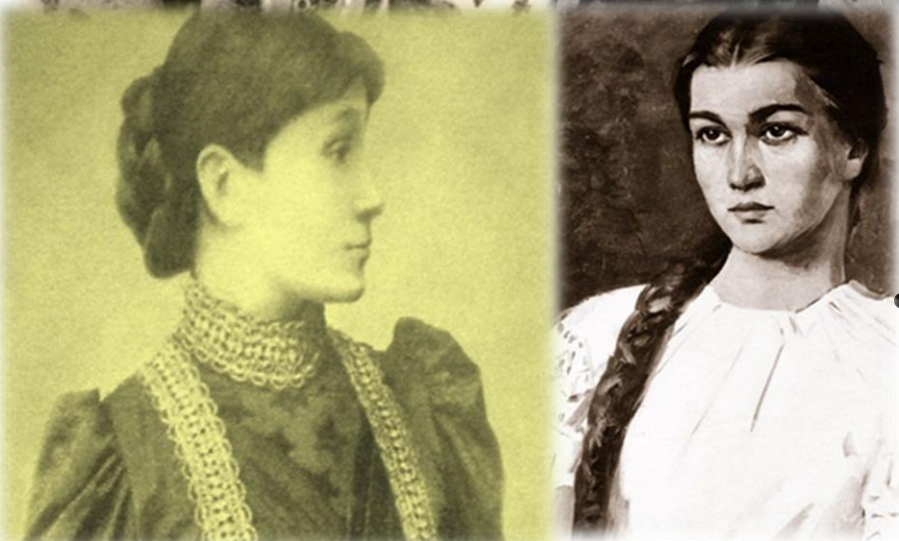
Кінець ХІХ – початок ХХ ст.

«Косу» носили
українські діячі, яких
ми знаємо з книжок.

А саме:

- акторка
Кропивницького
театру корифеїв
Марія Заньковецька.
- оперна співачка
Соломія
Крушельницька.
- співачка Марія Чурай,
- письменниця Леся
Українка.

Прикраси для волосся

Живі квіти, вінки, стрічки, хустки, намистинки, гребінці – все це українські дівчата додавали до свого волосся.

Прикраси для волосся

13 січня 2022 р. відбувся відбір кандидатів в
майстри по плетінню для проєкту «Коса –
дівоча краса».

14 січня 2022р. дослідження коси в Етно-лабораторії «Баба Єлька» учасниками проєкту разом з майстром виробничого навчання Тупаленко С. В.

Ознайомлення із старовинними речами, які збиралися під час експедицій селами області. По старовинним фото здобувачі освіти дослідили зачіски у вигляді коси, прикраси, стрічки та інше. Також там досліджували старовинний одяг.

20.01.22р. учасники
проєкту разом з майстром
виробничого навчання
Руковишніковою В. С.
відвідали обласну
універсальну наукову
бібліотеку ім. Чижевського,
з метою дослідити
історію виникнення коси.

21.01.2022р. розробка інструкційної та інформаційної карток

ІНСТРУКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФОТО-АЛГОРИТМ виконання традиційної історичної коси

№	Фото	Технічна інструкція	Висновок та особливості, зауваження, примітки, питання чи відповіді (за потреби)
1		Підготовка волосся	
2		Початок плетіння коси	
3		Продовження плетіння коси	
4		Завершення плетіння коси	
5		Готовий результат	

6		Підготовка волосся	
7		Початок плетіння коси	
8		Продовження плетіння коси	
9		Завершення плетіння коси	
10		Готовий результат	

11		Підготовка волосся	
12		Початок плетіння коси	
13		Продовження плетіння коси	
14		Завершення плетіння коси	
15		Готовий результат	

ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА

Розповідь про дві види та властивості і способи застосування

№	Вид	Властивості і способи застосування
1		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
2		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
3		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.

4		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
5		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
6		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
7		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.

8		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
9		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
10		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.

11		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
12		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
13		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.
14		Мале народне ремесло. Використовується для прикрашання інтер'єру, а також для зберігання продуктів. Часто використовується для прикрашання стін.

Відтворення історичного образу

**НАД ОБРАЗОМ
ПРАЦЮВАЛИ :
Заїць Анастасія
Тітовська Анна
Тупаленко Світлана**

творча ГРУПА:

Лобанова Вікторія

Тітовська Анна

Загрейчук Яна

Гюльвердієва

Роксолана

Човік Єгор

Мажуга Христина

Москаленко Катерина

Солоднікова Єлизавета

Заяць Анастасія

Скородзієвська

Олександра

Долшенко Анна

Результати досліджень учасників проєкту

Проект «КОСА - ДІВОЧА КРАСА»

Дослідницька робота на тему «Створення
історичної зачіски з косою»

Автори: Забабуріна Оксана, Шамаріна Марина, Калужна
Лариса, Шупаленко Світлана, Дорофєва Людмила, Руквишнікова
Вікторія, Смоквіна Олена, Кондратенко Анастасія, Лобанова
Вікторія, Шитовська Анна, Загрейчук Яна,
Гюльвердієва Роксолана, Новік Єгор, Мажуга Христина, Москаленко
Катерина, Солоднікова Єлизавета, Заяць Анастасія, Скородієвська
Олександра, Долженко Анна.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ «КОСА - ДІВОЧА КРАСА»

Творча група:

Забабуріна Оксана
Шамаріна Марина
Калужна Лариса
Шупаленко Світлана
Дорофєва Людмила
Руквишнікова Вікторія
Смоквіна Олена
Кондратенко Анастасія
Лобанова Вікторія
Тітовська Анна
Загрейчук Яна
Гюльвердієва Роксолана
Новік Єгор
Мажуга Христина
Москаленко Катерина
Солоднікова Єлизавета
Заяць Анастасія
Скородієвська Олександра
Долженко Анна

Джере ла:

Інтернет ресурси:

1. <https://fialkova-mavka.livejournal.com/8242.html>
2. <https://inlviv.in.ua/suspilstvo/statti/najvidomishi-zhinky-davnoyi-ta-suchasnoyi-ukrayiny#prettyPhoto>
3. Фото - Google
4. <https://ukrainky.com.ua/zhinoche-volossya-davni-ukrayinski-prykmety-i-tradyciyi/>
5. <https://magazinalsu.ru/uk/sovremennnye-pricheski-v-ukrainskom-stile-muzhskie-pricheski-kakie.html>
6. <https://spadok.org.ua/> (СПАДЩИНА ПРЕДКІВ. Культурно-історичний портал)
7. Етно лабораторія «Баба Єлька»
8. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Чижевського